Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 03.09.2020

BARO BAŞKANLIĞI

.....

DUYURU NO:2020/73

Konu ***Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 18.08.2020 Günlü 90822 Sayılı, "Vergi Tevkifatı ve Mahsubu" Konulu Yazısı.***

7194 sayılı Kanunun 16.maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94.maddesine eklenen "9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlükleri dahil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılır" şeklindeki düzenlemenin uygulanmasına ilişkin açıklama talebimiz üzerine, Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan 18.08.2020 tarih ve 90822 sayılı yazısının bir örneği ekte gönderilmiştir.

Yazıda özetle,

- 7194 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle avukatlara yapılan vekalet ücreti ödemelerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmasına yönelik bir değişiklik yapılmadığı,
- İlave bir vergi yükü getirilmediği,
- Değişiklik öncesinde avukatlara yapılan vekalet ücreti ödemelerinde, ödemenin yapılış şekline göre tevkifatı kimin yapacağı (alacaklı (davayı kazanan), borçlu (davayı kaybeden) veya icra dairesi) hususunda yaşanan ihtilafların sonlandırılmasını teminen tevkifatın kimin tarafından yapılacağı hususunun netleştirildiği,
- 27.05.2020 tarih ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 311 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, vekalet ücretlerinde vergi tefkifatı uygulaması ve vekalet ücreti ödemelerinde belge düzenine yönelik detaylı açıklamalara ve örnek uygulamalara yer verildiği,
- Vekalet ücreti ödemelerinde, ödemeye aracılık eden icra dairlerinin tevkifat sorumluluğu bulunmadığı, yine 193 sayılı Kanunun 94.maddesinin 1.fıkrasında sayılmayanlar, diğer bir ifadeyle tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden de gelir vergisi tevkifatı yapılmasının söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

Bilgilerinize sunar, Baronuz üyesi meslektaşlarımıza duyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Avukat Metin FEYZİOĞLU
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Eki **:**
Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Yazısı

Adres: Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA
Tel: 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65
İnternet Adresi: www.barobirlik.org.tr **e-mail:** tbb@barobirlik.org.tr

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 48678239-120.04.06[155]-E.90822 — 18.08.2020
Konu : Vergi Tevkifatı ve Mahsubu

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
Yazı İşleri Müdürlüğü
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av. Özdemir Özok Sk. No:8
Balgat/ANKARA

İlgi : 16/12/2019 tarihli ve 41870694-28210 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup konu ile ilgili Başkanlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde *"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, serbest meslek erbabı olan avukatlara ödenen vekalet ücretlerinin serbest meslek kazancı niteliğinde olması nedeniyle serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi, bir işverene bağlı ve tabi olarak hizmet sözleşmesine istinaden çalışan avukatlara işvereni aracılığıyla ödenen vekalet ücretlerinin ise ücret hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde **sayılan ödemeleri** (avans olarak ödenenler dahil) **nakden veya hesaben yaptıkları sırada** istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hüküm altına alınmış olup, aynı fıkranın; (1) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : AKOMEZ@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr Pin: TD6XRPA2S1ELRNY

Bilgi için: Aslıhan KÖMEZ
Gelir Uzmanı
Telefon No: 0(312)415 32 88 (43- Şb.)

maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre, (2) numaralı bendinde, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 7194 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen üçüncü fıkrasında, *9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dâhil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılacağı"* hükmüne yer verilmek suretiyle, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden, kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır.

27/05/2020 tarihli ve 31137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmayan 311 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin sekizinci bölümünde, konu ile ilgili olarak ayrıntılı açıklamalara yer verilmiş olup, anılan Tebliğin;

- "Vekalet ücretlerinde vergi tevkifatı uygulaması" başlıklı 25 inci maddesinde,

"(1) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında gelir vergisi tevkifatı yapmaya mecbur olan kişi ve kurumlar belirtilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde hizmet erbabına ödenen ücretlerden 103 üncü ve 104 üncü maddelere göre, (2) numaralı bendinin (b) alt bendinde ise yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemeler üzerinden 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

(2) 7194 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden, kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır. Buna göre, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılanlar tarafından 2004 sayılı Kanun ile 1136 sayılı Kanun uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin;

a) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından doğrudan avukata ödendiği durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,

b) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından avukata ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüklerine yatırıldığı durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,

c) Borçlu (davayı kaybeden) tarafından alacaklı (davayı kazanan) tarafa ödendiği durumlarda, alacaklı (davayı kazanan) tarafından avukata ödeme yapılması esnasında,

gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

(3) 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılmayanlar, diğer bir ifadeyle tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

(4) Vekalet ücretini ödemekle yükümlü olanlarca, ücretli olarak çalışan avukatların

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : AKOMEZ@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr Pin: TD6XRPA2S1ELRNY

Bilgi için: Aslıhan KÖMEZ
Gelir Uzmanı
Telefon No: 0(312)415 32 88 (43- Şb.)

işverenlerine yapılan vekalet ücreti ödemelerinden tevkifat yapılmayacak, işverenin vekalet ücretini avukata ödemesi esnasında ise işverence ücret hükümlerine göre tevkifat yapılacaktır.

(5) Mahkeme kararında "KDV hariç" şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen serbest meslek makbuzunda gösterilir. Bu durumda gelir vergisi tevkifatının KDV hariç tutar üzerinden yapılması gerektiği tabiidir.

(6) İcra işleminin durdurulması için, ilama karşı istinaf veya temyiz yoluna başvuran borçlunun ilamın icrasını durdurabilmek için takip edilen vekalet ücreti dahil borç tutarı için teminat verildiği ve istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi üzerine teminata konu paranın alacaklının avukatına ödendiği durumlarda, vekalet ücretine ilişkin nakden veya hesaben ödemenin ne zaman gerçekleşeceği bilinemeyeceğinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır. Anı şekilde, icra işlemleri sonucu borçluya haciz uygulanması ve hacze konu mallarının satılması veya borcun, kefil ve benzeri üçüncü kişilerden tahsil edilmesi durumlarında da borçlunun gelir vergisi tevkifatı yapması söz konusu olmayacaktır. Bu durumlarda da serbest meslek erbabı olan avukat tarafından borçlu adına serbest meslek makbuzu düzenlenerek avukat tarafından elde edilen tevkifata konu olmayan vekalet ücreti, serbest meslek kazancına dahil edilerek ilgili geçici vergilendirme dönemleri ve yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilecektir." açıklamasına,

-"Vekalet ücreti ödemelerinde belge düzeni" başlıklı 26 ncı maddesinde,

"(1) 213 sayılı Kanunun 236 ncı maddesinde, serbest meslek erbabının, mesleki faaliyetine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim ederek bir nüshasını müşteriye vermek ve müşterinin de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

(2) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(3) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda düzenlenen makbuzun bir nüshasının icra iflas müdürlüğüne verilmesine gerek bulunmamaktadır.

(4) Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan alacaklıya (davayı kazanan) ödenmesi halinde, alacaklı (davayı kazanan) tarafından borçlu (davayı kaybeden) adına fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

(5) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukata ödenmesi halinde, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun ödemeyi yapan alacaklı (davayı kazanan) adına düzenlenmesi gerekmektedir.

(6) Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin ücretli çalışanı olan avukata ödenmesi halinde ise ödemenin ücret bordrosu düzenlenmek suretiyle yapılması gerekmektedir." açıklamasına

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : AKOMEZ@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr Pin: TD6XRPA2S1ELRNY

Bilgi için: Aslıhan KÖMEZ
Gelir Uzmanı
Telefon No: 0(312)415 32 88 (43- Şb.)

yer verilmiştir.

7194 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle avukatlara yapılan vekalet ücreti ödemelerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmasına yönelik bir değişiklik yapılmamış olup, ilave bir vergi yükü de getirilmemiştir. Değişiklik öncesinde, avukatlara yapılan vekalet ücreti ödemelerinde, ödemenin yapılış şekline göre tevkifatı kimin yapacağı (alacaklı(davayı kazanan), borçlu(davayı kaybeden) veya icra dairesi) hususunda ihtilaflar yaşanmış olup, bu ihtilafların sonlandırılmasını teminen 7194 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle tevkifatın kimin tarafından yapılacağı hususu netleştirilmiştir.

311 seri no.lu Gelir Vergisi Tebliğinde, vekalet ücretlerinde vergi tevkifatı uygulaması ve vekalet ücreti ödemelerinde belge düzenine yönelik detaylı açıklamalar ve örnek uygulamalara yer verilmiştir.

Vekalet ücreti ödemelerinde, ödemeye aracılık eden icra dairelerinin tevkifat sorumluluğu bulunmamaktadır. Yine, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılmayanlar, diğer bir ifadeyle tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden de gelir vergisi tevkifatı yapılması söz konusu değildir.

Diğer taraftan, Tebliğde açıklanmayan bir hususta tereddüt hasıl olması halinde gerek Baronuzun gerekse baronuz mensubu avukatlarımızın Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

e-imzalıdır
İdris ŞENYURT
Bakan a.
Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı V.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : AKOMEZ@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://ebelgedogrulama.gib.gov.tr Pin: TD6XRPA2S1ELRNY

Bilgi için: Aslıhan KÖMEZ
Gelir Uzmanı
Telefon No: 0(312)415 32 88 (43- Şb.)